

τὸς τοῦ μικροῦ στήθους των. . . ἄπταιστον ἀντιφάρμακον κατὰ πάσης μαγείας.

(Ἐπίταιο τὸ τίλοσ).

Δ. Γρ. Κ.

Εἰς πάντας σχεδὸν εἶνε γνωστὸς ὁ χορὸς τῆς ταραντέλλας, θεωρούμενος ἔθνικὸς τῶν Νεοπολιτανῶν. Ἡ ζωηρὰ μουσικὴ αὐτοῦ, ἥτις ποικίλλει ἐνίοτε κατὰ τόπων, εἶνε γνωστὴ ὡσαύτως καὶ ἐκ μελοδραμάτων τινῶν, ὡς τοῦ τῆς «Βωδῆς τῶν Πορτικῶν», τοῦ «Φρά-Διάβολο» καὶ ἄλλων, ὀλίγοι ὅμως γινώσκουσι τὴν ἀρχὴν τῆς ταραντέλλας καὶ τὴν καταγωγὴν τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Περὶ τούτου ἀντιἰδίας μελέτης ἀκούμεθα νὰ μεταφέρωμεν ἥδε ὅ,τι ὁ κ. Φ. Λενορμὰν ἔγραψεν ἐν τῷ ἀξίῳ πολλοῦ λόγου συγγράμματι αὐτοῦ· «La grande Grèce, paysages et histoire». Ὁ κ. Λενορμὰν μετὰ τὴν μακρὰν περιγραφὴν, ἣν ποιεῖται τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πόλεως Τάραντος καὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, παρεισάγει ὡς συναφεῖς τῇ ἱστορίᾳ τῆς πόλεως ταύτης δύο μελέτας, ὧν ἡ μὲν εἶνε περὶ τῆς ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰσαγωγῆς τῆς γαλῆς ὡς ζώου κατοικίδιου εἰς τὰς ἑλληνικὰς χώρας διὰ τῶν Ταραντινῶν, ἀναγομένη εἰς τὴν ἀρχαιστάτην ἱστορίαν τοῦ Τάραντος, ἡ δὲ περὶ τῆς ταραντέλλας, ἀναγομένη εἰς τὴν τοῦ μέσου αἰῶνος. Τὸ δεύτερον τοῦτο, ὅπερ εἶνε τὸ 12 κεφάλαιον τοῦ συγγράμματος, μεταφέρωμεν αὐτολεξεῖ, ἔχον οὕτως.

A. M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

τῆς ταραντέλλας.

Πῶς δύναμαι νὰ καταλίπω τὸν Τάραντα χωρὶς νὰ κάμω λόγον περὶ τῆς ταραντέλλας; (tarantulle).

Ἡ ταραντέλλα εἶνε μεγάλη ἀράχνη μήκους 3 ἢ 4 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, τοῦ εἴδους τῶν κυνηγετικῶν (Lycosa), αἵτινες εὐρίσκονται εἰς ὅλα τὰ μεσημβρινὰ κλίματα, ἀλλὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶδος κυρίως εὐρίσκεται ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ. Ἐν Ἰταλίᾳ συναντᾷ τις αὐτὴν ἀπὸ τοῦ μεσημβριωτάτου ἄρου μέχρι Ῥώμης πρὸς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, καὶ μέχρι Βολωνίας πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν. Ἐν μείζονι δὲ ἀριθμῷ ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ Ὑδροῦντος.

Τὸ σῶμα τῆς ἀράχνης εἶνε πυκνῶς τριχωτὸν, τὰ ὀπίσθια χρώματος κυανομέλανος, ἐστιγμένου ὑπὸ κανονικῶν σημείων, οἱ πόδες μακρότατοι φέροντες μέλανα καὶ λευκὰ στίγματα. Ἐχει δὲ καὶ ἡ ταραντέλλα, ὡς πᾶσαι αἱ ἀράχναι τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὀκτὼ ὀφθαλμοὺς ἀνίσου μεγέθους, ὧν τὰ μὲν δύο μικρότερα ζεύγη κείνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, τὰ δύο δὲ μεγαλείτερα ὕψισθεν τούτων. Ἐκ τῶν τεσσάρων ζευγῶν τῶν ποδῶν τῆς τῆς τρίτου εἶνε βραχύτερον.

Ἀπονεαρκαωμένη οὔσα τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους, ἀναφαίνεται κατὰ τοὺς μεγάλους καύσωνας τοῦ ἔτους. Τότε καταδιώκει τὰς ἀκριδας καὶ ἄλλα ἔντομα, ἅτινα συλλαμβάνει εὐκόλως χάρις εἰς τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν τῆς. Κατασκευάζει φωλεὰν ἐν τῇ γῆ, ἐνίοτε εἰς βάθος ἐνδὸς ποδός, ἢς ἡ εἴσοδος ἐν ἀρχῇ εἶνε ζητοειδής, εἶτα προβαίνει εἰς εὐθείαν, καὶ αὐτῆς καθίσταται περιστροφικῆ. Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ μικροῦ θαλάμου, εἰς ἣν

καταλήγει αὐτὴ ἡ πολύστροφος σπλιννοειδὴς φάλαξ, καλύπτεται ὑπὸ ὑφάσματος, ὅπερ τὸ ζῶον ὑφαίνει. Αὐτόθι φυλάσσει τὰς προμηθείας τῆς τροφῆς, καταθέτει τὰ ὠὰ καὶ ἀνατρέφει τὰ τέκνα του, ἅμα ὡς ἐκκολληθῶσιν. Ἡ θήλεια, ἰσχυροτέρα τοῦ ἄρρενος οὔσα, δεικνύει μεγάλην φροντίδα περὶ τὴν προστασίαν τῶν τέκνων αὐτῆς, ἅτινα φέρει ἐπὶ τῆς ῥάχως ἐξερχομένη.

Τὰ παράδοξα ἦθη τῆς ταραντέλλας, μετ' ἐπιμελείας περιγραφέντα ὑπὸ τοῦ Βαλέττα καὶ Βαλίβη (Valetta et Bagliyi), δὲν ἤθελον ἀρκέσει νὰ καταστήσωσι γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ ζώου πέραν τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἐντομολόγων, ἀνμῦθοι διαδοθέντες, ἐν χρόνοις προγενεστέροις περὶ τοῦ δήματός τῆς ταραντέλλας, δὲν καθίσων τὸ ὄνομα αὐτῆς τοῖς πᾶσι γνωστὸν· διότι ἀπεδόθη εἰς τὸ δῆγμα αὐτῆς τὸ αἰτιον ἐπιδημίας νευρικῆς νόσου, ἡ ὁποία ἐμάστιξε τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν ἐπὶ 300 ἔτη, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ἀπουλίαν καὶ τὴν χώραν τοῦ Ὑδροῦτος. Ὅστε ἡ ταραντέλλα ἀνάκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως τοῦ Τάραντος.

Γνωστὸν ὅτι τὰ δῆγματα τῶν μεγάλων ἀραχνῶν εἶνε ἰσοβόλα, καὶ ὅτι προξενοῦσιν οἰδήματα μεγάλα ὀδυνηρά, συνήθως συνεπιφέροντα καὶ πυρετὸν, ὡς τὰ τῆς ἀράχνης τῆς ἐν Κορσικῇ καὶ Ἰσπανίᾳ ζώσης ὑπὸ τὸ ἐπιστημονικὸν ὄνομα *Latrechetes malmignatus*. Ἡ πείρα ὅμως σήμερον κατέδειξεν ὅτι μεταξύ τῶν ἀραχνῶν τοῦ αὐτοῦ εἴδους αἱ διάφοροι ταραντέλλαι ἀγήκουσιν εἰς τὰς ὅλως ἀβλαβεῖς τῷ ἀνθρώπῳ. Διὸ καὶ ἐν ταῖς χώραις, ἔνθα ἀπαντῶσι ποικίλαι αὐτῶν, ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ, Ἑλλάδι, Συρίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ, Τουρκεστάν, δὲν προξενοῦσι φόβον εἰς τοὺς ἐγχωρίους. Οἱ παῖδες ἀρέσκονται νὰ καταδιώκωσιν αὐτὰς εἰς τὰς φωλεὰς τῶν οὐδέποτε δὲ προῆλθε δυστύχημά τι. Τοῦτο ἦτο γνωστὸν ἐπὶ πολὺ καὶ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν οὔτε δ' ἐν τῇ ἀρχαιότητι, οὔτε κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, ἐγεννήθη ποτὲ ἡ σκέψις ὅτι τὸ ζῶον ἦτο ἐπικίνδυνον. Λόγος ἤρξατο μόνον νὰ γίνηται κατὰ τὴν 11ην καὶ 12ην ἑκατονταετηρίδα περὶ ταραντέλλας, ἥς τὸ δῆγμα ἐθεωρήθη θανατηφόρον. Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματος, ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν δυτικῶν χρονολογῶν, μεταγενεστέρων ὅμως ἑκατοντάδα ἐτῶν τῶν γεγονότων, ὅτι ἐκ τοιούτου δήματος ἀπεδουλοῦσθησαν οἱ Λορραῖνοι τοῦ πρώτου στρατοῦ, ὃν ἤγαγεν ὁ αὐτοκράτωρ Λουδοβίκος Β' κατὰ τοῦ Σουλτάνου τῆς Βάρης. Κατὰ τὸν χρόνον ὅμως ἐκεῖνον ἡ λέξις δὲν ἐδήλου εἶδος ἀράχνης, ἀλλὰ τὸν gecko, τὴν σαῦραν ἀσκάλαθον, συνήθη ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ Ὑδροῦντι, καὶ Καλαβρίᾳ, εἰς ἣν οἱ ποιηταὶ Ἕλληνες ἐμυθολόγουν ὅτι ὁ νέος Ἀσκάλαθος μετεμορφώθη ὑπὸ τῆς ὀργῆς τῆς Δήμητρος, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δημώδης δεισιδαιμονία ἀπέδιδε ἰδιότητος ἰσοβόλους, λίαν ὑπερβολικὰς. Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν σαῦραν ἀπεδόθη κατ' ἀρχὰς

τὸ ὄνομα *tarantola*, ὅπερ φέρει ἔτι εἰς τινα μέρη τῆς Ἰταλίας.

Ἄλλὰ διαρκούσης τῆς 14ης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε συγχρόνως ἡ νόσος χορός τοῦ Ἁγίου Γκυ, ἢ ἔχουσα πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς ὅσα διηγούνται περὶ τοῦ ταραντισμοῦ, ἀνεφάνη ὡς ἐπιδημία ἐν ἄλλαις χώραις τῆς Εὐρώπης, παρετηρήθησαν ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Ὑδρουντος, παράδοξα συμπτώματα ἐπιδημίας, ἐν καιρῷ ἰδίως τῶν κυνικῶν καυμάτων, ἧτις ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐξηπλοῦτο. Προσεβάλλοντο δὲ κυρίως γυναῖκες καὶ νεάνιδες ἐν τῇ κριτικῇ αὐτῶν ἡλικίᾳ· μόνον δ' ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Μετάγνης ἢ ἐπιδημία ἐνέσκηψεν εἰς ἀνδρας καὶ γυναῖκας. Ἡ ἀσθένεια ἐξέδηλοῦτο διὰ τινος νάρκης ἀκατανικήτου, διακοπτομένης ὑπὸ προσβολῶν μανίας, ἧτις παρέφερε τὸν προσβαλλόμενον εἰς ἄλματα καὶ χορόν. Κατὰ τὰς προσβολὰς ταύτας οἱ ταραντολάτοι, ὡς ὀνόμαζον τοὺς προσβεβλημένους τότε, νύφραινοντο, εἰλκύνοντο, καὶ οἰονεὶ κατεπραῦνοντο εἰς τὴν θέαν ἀντικειμένων λαμπόντων, εἰς τὴν λάμψιν ὀπλων, καὶ εἰς τὴν ζωηρότητα τινῶν χρωμάτων. Ἐρρίπτοντο ὡς παράφοροι ἐπὶ τῶν φερόντων ἐρυθρὰ ἢ πράσινα ἐνδύματα, ἐνηγκαλιζόντο τούτους μετὰ πάθους, καὶ ἔκλιον ἐκ συγκινήσεως. Τοῦναντίον δὲ τὰ μέλανα ἐνδύματα καὶ κυκνᾶ ἐνέπνεον αὐτοῖς ἄκραν ἀποστροφὴν, προκαλοῦσαν λυσώδεις παροξυσμοὺς, καὶ ἐπέπιπτον ἐπὶ τῶν ἐνδεδυμένων ἐνδύματα τοιοῦτου χρώματος, ζητοῦντες νὰ κατασπαράξωσιν αὐτούς. Πάντες οἱ προσβεβλημένοι ὡσαύτως ἐδείκνυον ζωηρὰν ἀγάπην πρὸς τὸ ὕδωρ, ἐπεζήτησαν νὰ δροσιθῶσι καὶ νὰ βυθίσωσιν εἰς αὐτὸ τὰ μέλη των. Ἡ θέα τῆς θαλάσσης ἢ τῶν λιμνῶν ἤσκει ἐπ' αὐτῶν ἀκαταμάχητον γοητείαν. Μετὰ τὴν φρενήρη κατάστασιν οἱ ἀσθενεῖς ἐπανέπιπτον εἰς τὴν νάρκωσιν, ἐξ ἧς αὐτῆς ἐπανήρχοντο εἰς τὸν παροξυσμόν. Συνήθως, ἔλεγον, ὅτι ὁ θάνατος ἔθετε τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην· ἀλλ' ὅπου ἡ ἀσθένεια δὲν κατέληγεν εἰς θάνατον, καθίστατο ἠπιώτερα καὶ ἐξέλειπε μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν κυνικῶν καυμάτων, ἐπαναλαμβανομένη τὸ ἐπόμενον ἔτος, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Ἐν ἄλλω χρόνῳ, τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης οὐσης μάλλον προκεχωρημένης, δὲν ἤθελον τοσοῦτο πλανηθῆ οἱ ἄνθρωποι ὡς πρὸς τὴν ὑστερικὴν φύσιν τῆς παραδόξου ταύτης ἀσθενείας, ἧτις οὕσα περιωρισμένη ἐν ἀρχῇ ἐν σμικρῷ ἀιθμῷ, ἐξηπλώθη βαθμηδόν, λαβοῦσα τὸν χαρακτήρα ἀληθοῦς ἐπιδημίας.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη ἦτο ἡ χορομανία, ἢ χορεία, λίαν παράδοξος, γνωστὴ δὲ σήμερον ὑπὸ τῶν ἱατρῶν καὶ φηδῶς μεταδιδομένη ἐκ συμπαθείας. Κατὰ τὴν 14ην ἑκατονταετηρίδα ὑπὸ διάφορα ὀνόματα εἶχεν ἐπεκταθῆ καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Τῷ 1785 ἐν ἐπιδημικῇ καταστάσει ἀνεφάνη παρὰ τοῖς σπασμωδικοῖς (*jumpers*) τοῦ Μονμούθ-

σχίου, οἵτινες ἐπεζήτησαν νὰ λατρεύωσι τὸν Θεὸν διὰ μανιακῶν χορῶν, κατὰ μίμησιν τοῦ Δαβὶδ.

Ἐτι νῦν ἐπικρατεῖ ὁ τρόπος οὗτος τῆς λατρείας εἰς τὰς ἀναισθήτους ἀσκήσεις τῶν στρεφόμενων ἢ ὠρυσμένων Δροβισῶν ἐν Τουρκίᾳ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν 14ην ἑκατονταετηρίδα οὐδεμίαν εἶχον γνῶσιν τῶν νευρικῶν παθήσεων, καὶ τῶν ποικίλων μορφῶν ὑπ' αἷς αὐταὶ ἐκδηλοῦνται. Ἐζήτησαν λοιπὸν τὸ αἷτιον τοῦ κακοῦ, ὅπερ ὑῤῷζανε καθόσον πλειότερον ὠμίλου περὶ αὐτοῦ, ἢ ἐφοβοῦντο, καὶ εὗρον αὐτὸ εἰς τὸ δῆγμα τῆς ταραντέλλας· ἀναμφιβόλως δὲ διότι τὸ κακὸν ἦτο ἐν ἀκμῇ καθ' ἣν ὤρην τοῦ ἔτους ἡ μεγάλη αὕτη ἀράχνη διέτρεχε τοὺς ἀγρούς, καὶ ὠνόμασαν τοὺς πάσχοντας ταραντολάτους.

Ἐν ταῖς λοιπαῖς θεραπειαῖς ἐνόμισαν ὅτι ἡ μουσικὴ παρεῖχεν ἀνακούφισιν εἰς τοὺς ταραντολάτους, καὶ ὅτι προκαλοῦντες αὐτοὺς εἰς χορόν, προσκάλουν τὴν ἐπίδρασιν καὶ ἐξήρχετο οὕτω τὸ πλείστον μέρος τοῦ ὑποτιθεμένου ἰοῦ τῆς ταραντέλλας· οὕτω δὲ αἱ προσβολαὶ ἐγίνοντο σπανιώτερον καὶ ἡ θεραπεία ἐπύρχετο. Ἡ διαφορὰ μόνον ἦτο ὅτι ὁ τρόπος οὗτος δὲν ἐπέφερε πάντοτε τὴν θεραπείαν, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνετο τὸ ἐπόμενον ἔτος. Ἐπὶ τοιούτων ἀρχῶν ὠργανώθη δλόκληρον θεραπευτικὸν σύστημα, ὅπερ ἔκοιτε καθιερώθη. Ἡ ἀσθενὴς ἐνδεδυμένη λευκὰ, ἐστραμένη δι' ἀνθέων καὶ ταινιῶν, καὶ φέρουσα ἐν τῇ χειρὶ γυμνὸν ξίφος ἐφόρει εἰς κήπον, ἢ ἐπὶ δώματος ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς ἢ φίλων, ἔνθα ἀνέμενεν ὀρχήστρα μουσικῶν, ἀποτελουμένη κυρίως ἐξ αὐλῶν καὶ τυμπάνων. Αὐτόθι ἐδοκίμαζον κατ' ἀρχὰς διαφόρους ἤχους, ὅπως προκαλέσωσι τὸν χορόν. (Ὁ λόγιος Π. Ἀθαν. Κίρχερ ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ περὶ μαγνητικῆς τέχνης (*De arte magnetica*), δημοσιευθέντι ἐν Ῥώμῃ τῷ 1654, ἐσημείωσε τοὺς συνηθεστέρους ἤχους τῆς μουσικῆς αὐτῆς). Μετὰ δοκιμὰς τινὰς εὗρίσκετο τέλος ἤχος, ὅστις προκάλει εἰς χορόν τὴν πάσχουσαν· τότε βαθμηδόν ἐπετάχονον τὸν μουσικὸν χρόνον, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸν ἦχον τῆς *Tarantéllας*, οὗτινος ὁ προκαλητικὸς ῥυθμὸς ἐθεωρεῖτο ὅτι ἐπέφερε τὸ κύριον καὶ αἷσιον ἀποτελεσμα ἐπὶ τῆς ἀσθενοῦς· ἐκ τούτου δ' ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα. Ἐνὸσω λοιπὸν ἡ ἀναπνοὴ καὶ αἱ δυνάμεις τῆς ἀσθενοῦς ἐπέτρεπον, ἢ ταραντολάτα ἐξηκολούθει φρενήρης χορεύουσα κατὰ τοὺς ἤχους τῆς ὀρχήστρας, διαδεχόμενων αὐτὴν πολλῶν χορευτῶν. Κατὰ διαλείμματα δὲ διεκόπτετο ὁ χορὸς ὅπως βροῆξ τὸ πρόσωπόν της διὰ ψυχροῦ ὕδατος. Ὅτε δὲ τέλος ἐξηντηλημένη, παρήγγελε τὴν ἐπανάληψιν τοῦ χοροῦ διὰ τὴν ἐπαύριον, ἔροιπτεν ἐφ' ἑαυτῆς κἀδὸν ψυχροῦ ὕδατος, δι' οὗ ἐβρέχετο ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, μεθ' ἧ οἱ παρακολουθοῦντες ἐξέδιδον αὐτὴν καὶ ἔφερον εἰς κλίνην, ὅπου ἐβυθίζετο εἰς βαθύτατον ὕπνον.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη, οὕσα ἐκ τῶν νευρικῶν, καὶ

δυναμένη να μεταδοθή δια της μιμήσεως και της εξάψεως της φαντασίας, δεν ηδύνατο παρά να μεταδοθή ετι μάλλον δια της τοικύτης θεραπείας. Πάντες οι νομίζοντες ότι εγένοντο θύματα δήγματος Ιοβόλου, πάντες οι δηχθέντες υπό εντόμου οϊουδήποτε υπεβάλλοντο εις την θεραπείαν ταύτην. Όταν ο χορός διήρκει επί χρόνον, μέρος των θεατών κατελαμβάνετο εκ της μανικῆς κατάστασεως του ασθενούς, και άσυνειδήτως παρεδίθετο μετά μανίας εις τόν αυτόν χορόν. Έκ τούτου επήλθε σχεδόν επιδημία γενική, πάθος μανικόν. Η επιδημία της Άπουσίας, και της χώρας του Ύδροϋντος διεδόθη εις την επίλοιπον μεσημβρινήν Ιταλίαν και προσέβαλε πάντας άνδρες και γυναίκες, νέοι και γέροντες πάσης τάξεως υπελάμβανον έαυτούς προσβεβλημένους, ή βλέποντες τούς νομίζοντας ότι ήσαν προσβεβλημένοι επίστευον ότι και αυτοί συνέπασχον, και ούτως επληθύνθη εις μέγιστον βαθμόν ο αριθμός των *ταρτολάτων*.

Αυτή ή νευρική κατάσταση διεδόθη επί τοσούτον, ώστε ή θεραπεία των κατά τó λέγειν αυτών δηχθέντων υπό της ταραντέλλας, κατέστη κανονική έφορτή, κατά περιόδους ώρισμένας του ένιαυτου τελουμένη, ήν ο λαός ανέμενεν άνυπομόνως. Στρατιαι μουσικῶν κατά τούς μήνας Ιούλιον και Αύγουσον διέτρεχον τας επαρχίας της Νεαπόλεως, παρέμενον εν εκάστη πόλει ή πολίχνη, αναλαμβάνοντες εν αριθμῷ μεγάλῳ τήν θεραπείαν των ασθενών. Αυται αι λεγόμεναι Ιατρικαι έφορται, αι περιοδικῶς άνανεύσμεναι, επί τέλους ώνομάσθησαν «Carnavaleto delle Donne» *Άπόκρεω των γυναικῶν*, διότι κυρίως παρίσαντο εν αυταίς γυναίκες, αλίτινες κατέλειπον τά συμφύροντα του οίκου των, και κατεσπατάλου εις τας άλλοκότους αυτας πανηγύρεις πάντα τά έναποταμιεύματα των. Πολλάκις ή μανική αυτή χορεία μετεβάλλετο εις αληθινή οργιαστικήν έφορτήν, εν ή πάσα αιδώς αφίνετο κατά μέρος· άλλοτε δέ ο νευρικός παροξυσμός, ο μέχρι μανίας καταντών, κατέληγεν εις αίματηράς σκηνάς και φόνους και δολοφονίας. Πολλοι δέ των δυστυχῶν εκείνων έτρεχον χορευόντες εις δεξαιμένας και φρέατα, όπου πίπτοντες επνίγοντο.

Η μανία του ταραντισμοῦ διήρκεσε τρεις εκατονταετηρίδας. Έν πάση τή άκμῇ αυτης ευρίσκετο τῷ 1599, οτε ο Ferrante Imperatore έδημοσίευσε τó περίεργον σύγγραμμα, εν ᾧ μετά πάσης λεπτομερείας, πιστεύων αυτός ουτος άπολύτως εις τήν γνώμην του πλήθους, περιγράφει τά αποτελέσματα του Ιου της ταραντέλλας και τόν τρόπον της θεραπείας.

Η άσθένεια αυτη είχε σχεδόν εκλίπει κατά τήν 15ην εκατονταετηρίδα, κατέπαυσε δέ περι τας αρχάς της 18ης, οτε οι φυσιολόγοι επελήφθησαν της επιστημονικής εξετάσεως και σπουδῆς της άρχαίας ταραντέλλας, εκ των οποίων κατε-

δείχθη ότι εινε ζῶον άβλαβές· ούτω δ' έξηλείφθησαν αι προλήψεις του ὄχλου. Δέν υπάρχουνσι πλέον σήμεραν *ταρτολάτοι*, και ούδεις φοβείται τó ζῶον τούτο, τó τόσον άλλοτε έπίφοβον, και εις αυτούς ετι τούς τόπους, όπου κυρίως άπαντᾷ εις μέγιστον αριθμόν. Ο ταραντισμός τά νυν εν Τάραντι και τοις περιχώροις έμεινεν ως μία άλλόκοτος παράδοσις του παρελθόντος. Έξαλειφθεις δ' εντελώς, αφῆκεν οπισθεν αυτου εϋθυμον ήχον χορου, αγαπητόν εις τόν λαόν της Νεαπόλεως, τήν *ταρταλέλλα*, και παροιμίαν εν τή γαλλική γλώσση.

ΤΡΟΧΟΙ ΕΚ ΧΑΡΤΟΥ

Έν προηγουμένῳ φύλλῳ της «Έστίας» ανέφεραμεν τινά περί των εν Άμερικῇ κατασκευαζομένων χαρτινων τροχῶν. Τó τοιοῦτο κατ' αρχάς φαίνεται, αν οχι άλλο, τούλάχιστον παράδοξον. Δέν έννοείται άμέσως ότι ή εκ χαρτου κατασκευή τροχῶν στερεῶν και διαρκῶν εινε εύκολη. Και ὅμως κατασκευάζονται τροχοι εκ χαρτου, έχοντες μόνον τά περιβλήματα εν καλου χάλυδος Κρούπ. Ολίγα τινά περί της κατασκευῆς και των πλεονεκτημάτων αυτών δέν θά θεωρηθῶσι βεβαίως περιττά.

Ο χαρτός δι' οῦ κατασκευάζονται οι τροχοι οῦτοι εινε χονδρός (carton) εξ άχύρου. Κόπνουνσιν αυτόν εις δίσκους σχήματος κυκλικου, έχοντας διάμετρον μικρόν τι μεγαλειότεραν της του μέλλοντος να κατασκευασθῆ τροχου, διατρυποῦσι δ' αυτόν εν τῷ κέντρῳ, ὅπως διέεθην εκείθεν ο άξων. Η των τροχῶν κατασκευή γίνεται κατά τρία μεγέθη των 68, των 86 και των 115 εκατοσμέτρων. Προσκολλῶσι δια κόλλας άμύλου ανά τρεις των κοπέντων δίσκων, και τούς τριπλοῦς τούτους δίσκους συγκολλῶσιν ακολουθως άχρις οῦ σχηματισθῆ σώμα πάχους 90—120 εκατοστομέτρων. Τó σώμα τούτο υποβάλλουσιν εις υδραυλικήν πίεσιν 650,000 χιλιογράμμων, μεταβάλλουσιν αυτό εις πυκνήν πλάκα.

Τας πλάκας ταύτας ζηραίνουσιν ακολουθως επί μίαν εβδομάδα εν κλιβάνῳ υπό θερμοκρασίαν 50 βαθμῶν του εκατοβάθμου θερμομέτρου. Έίτα συγκολλῶσι πολλὰς εξ αυτών, ως υποβάλλουσιν αυθις εις υδραυλικήν πίεσιν, —ζηραίνουσι τά σχηματισθέντα σώματα εκ νέου και επαναλαμβάνουσι τήν αυτήν εργασίαν άχρις οῦ καταγήσασιν αυτά σκληρά ως ξύλον. Μετά εξ έβδομάδων τούτων εργασίαν οι δίσκοι έχουσι πάχος περί τά 12 εκατοστομέτρα. Μεταχειρίζονται 170 φύλλα χαρτου χονδρου δια τούς τροχούς του 1μ. και 10 εκατοστομέτρων, και 100 φύλλα δια τούς τροχούς των 68 εκατοστομέτρων διαμέτρου.

Ο δίσκος τίθεται τότε επί του τόνου, περιβάλλουσι δ' αυτόν δια χαλυβδίνων ταινιῶν υπό υδραυλικήν πίεσιν 1, 500 χιλιογράμμων κατά τετραγωνικόν δάκτυλον, άχρις οῦ χαρτης και